

รายงานสถานการณ์การค้าสินค้าเกษตร (Situation Report) ประจำเดือนมีนาคม 2562

สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำกรุงแคนเบอร์รา

1. มูลค่าการค้าสินค้าเกษตรระหว่างไทยกับประเทศออสเตรเลีย

มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรไทยมายังออสเตรเลีย (ล้านบาท)

รายการ	มูลค่าการส่งออก (ล้านบาท)				% การเปลี่ยนแปลง	
	ก.พ.	ก.พ.	ม.ค.-ก.พ.	ม.ค.-ก.พ.	ก.พ.	ม.ค.-ก.พ.
	2561	2562	2561	2562	61/62	61/62
1. ผลิตภัณฑ์ประมงอื่นๆ	223.79	233.82	547.52	451.50	4.48	-17.54
2. ปลาทูน่าบรรจุกระป๋อง	528.87	374.48	1,119.78	874.03	-29.19	-21.95
3. กุ้งแช่เย็น/แช่แข็ง	88.75	517.72	218.39	602.42	483.38	175.85
4. อาหารสัตว์	150.21	215.78	391.07	468.26	43.66	19.74
5. ข้าว	164.65	131.78	325.08	332.12	-19.96	2.17
6. ผลไม้สด	8.70	9.96	14.75	18.17	14.44	23.22
7. ยางธรรมชาติและผลิตภัณฑ์	0.67	1.26	1.52	1.26	0.00	-17.30
8. สินค้าเกษตรอื่นๆ	972.14	565.53	1,901.60	1,812.75	-41.83	-4.67
รวมสินค้าเกษตรทั้งหมด	2,137.77	2,050.33	4,519.71	4,560.52	-4.09	0.90

2. สถานการณ์การค้าสินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม

- สินค้าเกษตรและอาหารกลุ่มที่ออสเตรเลียนำเข้าจากไทยสูงสุดคือ กลุ่มสินค้าปลาทูน่าบรรจุกระป๋อง โดยในช่วง ม.ค.-ก.พ. 2562 มีมูลค่าการนำเข้ารวมกัน 874.03 ล้านบาท มีมูลค่าลดลงเมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันในปี 2561 ร้อยละ 21.95 สินค้าเกษตรกลุ่มกุ้งแช่เย็น/แช่แข็ง อาหารสัตว์ ข้าว และผลไม้สด มีมูลค่าการนำเข้าเพิ่มขึ้นในช่วง ม.ค.-ก.พ. ของปี 2562 เพิ่มขึ้นร้อยละ 175.85, 19.74, 2.17 และ 23.22 ตามลำดับ ภาพรวมมูลค่าการนำเข้าสินค้าเกษตรทั้งหมดจากไทยมายังออสเตรเลียมีมูลค่าเพิ่มขึ้น 41 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.90 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า
- ในเดือนกุมภาพันธ์ 2562 กลุ่มสินค้ากุ้งแช่เย็น/แช่แข็ง มีมูลค่าการส่งออกมากที่สุด มูลค่า 517.72 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 483.38 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนหน้า สินค้ากลุ่มอาหารสัตว์ ผลไม้สด และผลิตภัณฑ์ประมงอื่นๆ มีมูลค่าเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันในปี 2561 ร้อยละ 43.66, 14.44 และ 4.48 ตามลำดับ ภาพรวมมูลค่าการนำเข้าสินค้าเกษตรทั้งหมดจากไทยมายังออสเตรเลียมีมูลค่าลดลง 87.44 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 4.09 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า

3. ประเด็นปัญหา อุปสรรค และปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการค้าสินค้าเกษตรของไทย และแนวทางการแก้ไขปัญหาสินค้าเกษตรของไทย

3.1 **สินค้าไม้ตัดดอกและใบไม้ประดับ** กระทรวงเกษตรฯ ออสเตรเลีย มีหนังสือลงวันที่ 15 มีนาคม 2562 ถึง มกอช. รายงานสถิติการนำเข้าสินค้าไม้ตัดดอกและใบไม้ประดับจากประเทศไทย ตั้งแต่เดือนมีนาคม 2561 ถึง มกราคม 2562 พบว่าไทยส่งออกไม้ตัดดอกและใบไม้ประดับมายังออสเตรเลียรวมทั้งสิ้น 380 ครั้ง โดยตรวจพบแมลงศัตรูพืชจำนวน 40 ครั้ง (คิดเป็นร้อยละ 11) ทั้งนี้ สปช. แคนเบอร์รา ได้เสนอข้อมูลให้กระทรวงเกษตรฯ และกรมวิชาการเกษตรรับทราบเรียบร้อยแล้ว

3.3 **ข้อคิดเห็น/แนวทางการแก้ไขปัญหา**

- กระทรวงเกษตรฯ ออสเตรเลีย บังคับใช้เงื่อนไขใหม่ในการนำเข้าไม้ตัดดอกและใบไม้ประดับตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม 2561 เป็นต้นมา โดยผู้ส่งออกสามารถเลือกใช้วิธีการบำบัดแมลงศัตรูพืชที่ออสเตรเลียให้ความสำคัญได้ 3 รูปแบบ คือการรับรองระบบ (System approach) การรมด้วยเมธิลโบรไมด์ หรือใช้วิธีกำจัดแมลง (Deinfestation) รูปแบบอื่นๆ โดยต้องมีใบรับรองสุขอนามัยพืชจากหน่วยงานรับผิดชอบ (กรมวิชาการเกษตร) กำกับ กระทรวงเกษตรฯ ออสเตรเลีย ดำเนินการตรวจสอบการนำเข้าอย่างเข้มงวดและเก็บข้อมูลสินค้านำเข้าตามเงื่อนไขใหม่เพื่อศึกษาความมีประสิทธิภาพของมาตรการ อย่างไรก็ตาม กลับพบว่าอัตราสินค้าไม่เป็นไปตามข้อกำหนดกลับเพิ่มสูงขึ้น เมื่อวันที่ 3 เมษายน 2562 กระทรวงเกษตรฯ ออสเตรเลียจึงได้เชิญประชุมเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องจากสถานทูตของประเทศต่างๆ โดยมีผู้เข้าร่วม 14 ประเทศรวมทั้งไทย ณ กรุงแคนเบอร์รา เพื่อชี้แจงผลการตรวจสอบ และแจ้งว่าจะระงับการรับรองทั้งระบบ (System approach) สำหรับประเทศที่เลือกใช้แนวทางนี้

และมีอัตราสินค้าไม่ได้มาตรฐานสูงตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2562 เป็นต้นไป ทั้งนี้ ไทยไม่ได้รับการแจ้งโดยตรงดังกล่าว จึงยังสามารถส่งออกได้ในลักษณะเดิมต่อไป

- กระทรวงเกษตรฯ ออสเตรเลีย ไม่ได้มีการแจ้งไปยังกรมวิชาการเกษตรโดยตรงและไม่ได้สำเนาให้ สปข. แคนเบอร์รา ทราบ อีกทั้งไม่ได้แจ้งหน่วยงานของไทยทันทีที่ตรวจพบสินค้าไม่ได้มาตรฐาน จึงเป็นสาเหตุทำให้พบสินค้าไม่ได้มาตรฐานอย่างต่อเนื่อง อันเนื่องมาจากไม่ได้มีการแก้ไขข้อบกพร่องหรือดำเนินการที่เหมาะสมอย่างทั่วถึงที่ สปข. แคนเบอร์รา ขอให้กระทรวงเกษตรฯ แจ้งข้อมูลมายังกรมวิชาการเกษตรโดยตรงและสำเนาให้ สปข. แคนเบอร์รา ทราบทันทีหรือเร็วกว่าทุก 3 เดือนหรือ 1 ปี ซึ่งล่าช้าเกินกว่าจะแก้ไขได้ทัน ทั้งนี้ หน่วยงานรับผิดชอบควรแจ้งเตือนและกำกับดูแลผู้ส่งออกที่ถูกปฏิเสธสินค้าอย่างเข้มงวด รวมถึงร่วมมือกันแก้ไขปัญหา หากปล่อยให้ปัญหายังไม่ดำเนินการแก้ไข อาจส่งผลให้สินค้าไม้ตัดดอกและไม่ไปประดับจากประเทศไทยถูกระงับการนำเข้าทั้งหมดได้

4. สถานการณ์ด้านการเกษตรที่สำคัญของประเทศออสเตรเลีย/นิวซีแลนด์

- สถานการณ์การติดเชื้อ *Mycoplasma bovis* ในฝูงโคนิวซีแลนด์ วันที่ 29 มีนาคม 2562 มีฟาร์มติดเชื้ออยู่ระหว่างกระบวนการกำจัดทั้งสิ้น 34 แห่ง แบ่งเป็นฟาร์มโคนม 13 แห่ง ฟาร์มโคเนื้อ 20 แห่ง และฟาร์มอื่นๆ 1 แห่ง ตั้งอยู่ในเกาะเหนือ 5 แห่ง และเกาะใต้ 29 แห่ง มีจำนวนฟาร์มที่ถูกจำกัดการเคลื่อนย้าย (รวมฟาร์มที่ติดเชื้อ) ทั้งหมด 72 ฟาร์ม และมีฟาร์มที่ได้รับการยกเลิกการควบคุมแล้วจำนวน 72 ฟาร์ม มีการจ่ายเงินชดเชยให้กับเกษตรกรแล้วทั้งสิ้นรวม 55.7 ล้านเหรียญนิวซีแลนด์ (ประมาณ 1,221.53 ล้านบาท) อนึ่ง นิวซีแลนด์ตรวจพบการระบาดของเชื้อ *M. bovis* ในประเทศเป็นครั้งแรกเมื่อเดือน ก.ค. 60 และตัดสินใจดำเนินการกำจัดเชื้อแบคทีเรียเมื่อเดือน พ.ค. 61

5. การคาดการณ์สถานการณ์การค้าสินค้าเกษตร

- ความนิยมในมะม่วงที่เพิ่มสูงขึ้นของผู้บริโภคออสเตรเลียส่งผลดีต่อไทยด้วย เนื่องจากขณะนี้ ออสเตรเลียอนุญาตให้นำเข้ามะม่วงฉายรังสีจากไทยแล้วตั้งแต่วันที่ 2561 เป็นต้นมา แม้เขต Northern Territory จะปลูกมะม่วงได้มากและมีการปลูกมะม่วงพันธุ์ของไทยได้แล้วและยังมีคุณภาพเท่าเทียม เช่น น้ำดอกไม้มหาชน และเขียวสวย แต่ออสเตรเลียมีฤดูกาลมะม่วงที่ตรงข้ามกับไทย เนื่องจากประเทศตั้งอยู่คนละซีกโลก จึงยังเป็นโอกาสที่ดีของไทย อย่างไรก็ตาม มะม่วงของไทยต้องผ่านการฉายรังสีซึ่งอาจส่งผลต่อคุณภาพผลไม้ นอกจากนี้ผู้บริโภคบางรายอาจมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการฉายรังสี ไทยควรมีการพัฒนาสายพันธุ์มะม่วงใหม่ๆ รวมถึงพัฒนาคุณภาพสินค้า โดยจัดวางตำแหน่งให้เป็นสินค้าระดับพรีเมียมเพื่อให้สามารถจำหน่ายได้ในราคาที่สูง และคงภาพลักษณ์การเป็นแหล่งผลิตและส่งออกมะม่วงที่ดีที่สุดในโลก
- ขณะนี้มีผู้นำเข้าในออสเตรเลียได้รับใบอนุญาตนำเข้ามะม่วงฉายรังสีจากไทยแล้วจำนวน 2 ราย ผู้นำเข้ารายหนึ่งเป็นชาวไทย โดยได้ร่วมกับ สปข. แคนเบอร์รา นำมะม่วงน้ำดอกไม้ฉายรังสีจากไทยมาเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ในออสเตรเลียเป็นครั้งแรกในงานเทศกาล Thailand Grand 2019 ณ นครซิดนีย์ ระหว่างวันที่ 30-31 มีนาคม 2562 โดยได้รับความสนใจจากผู้เข้าร่วมชมงานทั้งที่เป็นชาวออสเตรเลียผิวขาวและที่มีเชื้อสายเอเชียเป็นอย่างมาก แสดงให้เห็นถึงโอกาสและศักยภาพของมะม่วงไทยในออสเตรเลีย

6. เรื่องอื่นๆ (ถ้ามี)

- 5-6 มีนาคม 2562 สปข. แคนเบอร์รา ได้เข้าร่วมการประชุมสัมมนา ABARES Outlook 2019 จัดโดยหน่วยงาน Australian Bureau of Agricultural and Resources Economics (ABARES) กระทรวงเกษตรและทรัพยากรน้ำ ออสเตรเลีย ณ Australian National Convention Centre กรุงแคนเบอร์รา จัดขึ้นเป็นประจำทุกปีเพื่อเผยแพร่ข้อมูลด้านเศรษฐกิจการเกษตรของออสเตรเลียและต่างประเทศ นโยบายด้านการเกษตร เทคโนโลยีการเกษตร การวิจัยและพัฒนา รวมถึงการจัดการปัญหาภัยแล้งและความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ รวมถึงการสนับสนุนจากภาครัฐต่อภาคการเกษตรของออสเตรเลีย
- 21 มีนาคม 2562 สปข. แคนเบอร์รา ได้เยี่ยมชมศูนย์วิทยาศาสตร์ทางทะเล Lincoln Marine Science Centre (LMSC) ซึ่งสังกัดหน่วยงาน Primary Industries and Regions SA (PIRSA) ณ เมือง Port Lincoln รัฐเซาท์ออสเตรเลีย และร่วมหารือกับนาย Clinton Wilkinson หัวหน้าคณะดำเนินงานโครงการประกันคุณภาพสัตว์น้ำมีเปลือกของรัฐเซาท์ออสเตรเลีย (South Australian Shellfish Quality Assurance Program – SASQAP) เกี่ยวกับระบบควบคุมตรวจสอบการเพาะเลี้ยงหอยสองฝา (Australian Shellfish Quality Assurance Programs Manual of Operations) ซึ่งไทยจะต้องปฏิบัติตามหลักการนี้ภายในปี 2563 หากประสงค์จะส่งสินค้าหอยสองฝามาออสเตรเลีย และเพื่อเตรียมการสำหรับกรมประมงในการจัดส่งคณะเจ้าหน้าที่เพื่อมาศึกษาดูงานในโอกาสต่อไป นอกจากนี้ ยังได้เยี่ยมชมกระบวนการผลิตหอยแมลงภู่ของบริษัท Eyre Peninsular Seafoods ผู้ผลิตหอยแมลงภู่รายใหญ่ของออสเตรเลีย

- 22 มีนาคม 2562 สปช.แคนเบอร์รา ได้เข้าพบนาง Alison Turnbull หัวหน้าคณะดำเนินงานด้านความปลอดภัยและนวัตกรรม ฝายอาหารทะเล (Seafood Subprogram) ณ สถาบันวิจัยและพัฒนาแห่งรัฐเซาท์ออสเตรเลีย (South Australia Research and Development Institutes – SARDI) นคร Adelaide รัฐเซาท์ออสเตรเลีย เพื่อปรึกษาหารือเกี่ยวกับมาตรการการตรวจสอบสารชีวพิษในอาหารทะเล โดยนาง Alison Turnbull ได้แนะนำสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์ทางทะเลที่จะเป็นประโยชน์แก่คณะทำงานประเทศไทยสำหรับการฝึกอบรมและศึกษาดูงานด้านการตรวจสอบสารชีวพิษในอาหารทะเล 3 แห่ง ได้แก่ Cawthron Institute และ Institute of Environmental Science and Research ประเทศนิวซีแลนด์ และ Sydney Institute of Marine Science ออสเตรเลีย
- 23 มีนาคม 2562 สปช. แคนเบอร์รา ได้เข้าร่วมงานเทศกาล Thai Festival 2019 ณ Kings Reserve, Torrensville นคร Adelaide รัฐเซาท์ออสเตรเลีย ซึ่งจัดขึ้นเป็นครั้งที่ 2 โดยสมาคมคนไทย-ออสเตรเลียแห่งรัฐเซาท์ออสเตรเลีย Thai-Australian Association of South Australia (TAASA) ทั้งนี้ สปช.แคนเบอร์รา และบริษัท Tropical Fresh ได้ร่วมกันจัดบูธประชาสัมพันธ์ ผลไม้นำเข้าจากประเทศไทย ได้แก่ ทูเรียน มังคุด และมะพร้าวเผา ซึ่งได้รับความสนใจจากผู้ร่วมงานจำนวนมากทั้งชาวไทยและชาวออสเตรเลีย โดยเฉพาะอย่างยิ่งมังคุดสดที่พบจำหน่ายไม่มากนักในออสเตรเลีย ทำให้มีชาวออสเตรเลียบางรายได้รับประทานมังคุดเป็นครั้งแรกภายในบูธของ สปช. แคนเบอร์ราอีกด้วย นอกจากนี้ ภายในงานยังมีการจัดแสดงศิลปะและวัฒนธรรมไทยมากมาย อาทิเช่น การแสดงโขน มวยไทย เป็นต้น มีผู้เข้าร่วมงานตลอดทั้งวันกว่า 8,000 คน และมีร้านจำหน่ายอาหารและสินค้าไทยรวมทั้งสิ้นกว่า 40 ร้านค้า
- 30-31 มีนาคม 2562 สปช. แคนเบอร์รา ได้เข้าร่วมงานเทศกาล Thailand Grand Festival 2019 ณ Tumbalong Park นครซิดนีย์ รัฐนิวเซาท์เวลส์ ซึ่งจัดขึ้นเป็นประจำทุกปีเพื่อเผยแพร่ศิลปะวัฒนธรรมของไทย ปีนี้คณะผู้ดำเนินงานได้จัดแสดงนิทรรศการ “ปฏิบัติการถ้ำหลวง” ปฏิบัติการช่วยชีวิตทีมหมูป่าอะคาเดมี จังหวัดเชียงราย การแสดงดนตรีและนาฏศิลป์ไทย ตลอดจนการสาธิตการปรุงอาหารไทย ในงานนี้ สปช.แคนเบอร์รา ได้เชิญบริษัท Tropical Fresh ผู้นำเข้าผลไม้ไทยร่วมกันออกบูธประชาสัมพันธ์มะม่วงน้ำดอกไม้ที่สามารถนำเข้าออสเตรเลียได้เป็นครั้งแรกในเดือนมีนาคม 2562 รวมถึงเปิดโอกาสให้ผู้เข้าชมงานได้ชิมมะม่วงน้ำดอกไม้ด้วย นอกจากนี้ยังมีผลิตภัณฑ์มังคุด ทูเรียน และมะพร้าวเผาจากประเทศไทยร่วมจัดแสดง ซึ่งได้รับความสนใจจากผู้เข้าชมงานจำนวนมากตลอดทั้ง 2 วัน